De Flor di Sanguer of Beishi

Mercedes Petrochi

Flor di Sanguer of Beishi, je kent ze met geel, rose of lila bloempjes. De bloempjes worden steeds donkerder, voordat ze afvallen.

De Flor di Sanguer wordt ook vaak gewoon "Beishi" genoemd. Het is een struik die tot 2 meter hoog kan worden. Meestal vind je de Flor di Sanguer tussen cactushagen of andere bomen, dan is hij meestal hoger.

Hij groeit op verschillende plaatsen op Aruba en op verschillende grondsoorten.

De Flor di Sanguer is in de droge tijd meestal zonder bladeren en met houtige takken die heel ruw zijn. Soms hebben ze doornen.

Na een flinke regenbui wordt deze struik meteen groen en bloeit dan overvloedig. De bladeren voelen erg ruw aan en hebben een gezaagde rand.

De kleine bloempjes vormen een bolvormig trosje en kunnen er felgeel tot donkeroranje uitzien. Dit komt doordat de bloempjes opengaan. De bloempjes worden elke dag donkerder, voordat ze afvallen. Dit geeft het effect van verschillende kleuren geel en oranje aan dezelfde struik.

De vrucht is een tros groene besjes die later bijna zwart worden. Vroeger aten klinderen deze besjes graag. Ook vogels, hagedissen en andere dieren eten aan deze besjes.

Aruba kent ook een andere Beishi net als de Flor di Sanguer, ook dezelfde familie, maar met lichtroze tot lichtpaarse bloempjes en lila besjes, die later donkerpaars worden.

De bladeren zijn kleiner en donkerder, en de bloemtrosjes en besjes zijn ook kleiner.

Deze heester of struik is zeldzaam, je ziet hem veel minder dan de Flor di Sanguer.

Het zijn sterke, dankbare struiken. Als ze geregeld een beetje water krijgen, bloeien ze overvloedig en konstant.

De vermeerdering van deze mooie struiken kan door zaad en stekken plaatsvinden. Via zaad duurt het ongeveer 3 weken of meer. Via stekken gaat het vlugger.❑

Mercedes Petrochi

Berguenza

Aruba tin masha berguenza.
Cuanto bes e n' ripara,
cuanto cos su propio yiunan
di nan isla nan no sa.

E ta tende nan lora Spaño.
Anto nan propio Papiamento
ni balo nan n' ta dun'e.
Den tur forma nan a cambi'e.

Scucha nan ta hunga 'Arucano':
Lighthouse, Grapefield, Natural Bridge,
y pa colmo Halloween!
Nan lo a lubida di ta Rubiano?

Ban, ban conoce nos dushi Aruba.
Yama cada cos manera mester ta:
cada cero, cada bario,
cada mata den sabana,
tur custumber lubida.

Ban, ban duna nos dushi Aruba,
e balo cu e merece.
Y mayan cu bo ta grandi
si acaso nan menospreci'e,
lanta para y defend'e!

F. Trinidad-Kelly
Mei 1994